

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2017. GODINU DEMOKRATSKE OBITELJSKE STRANKE

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE.....	3
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS REVIZIJE.....	4
Predmet revizije	4
Cilj revizije.....	5
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskog izvještaja Demokratske obiteljske stranke za 2017. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijski izvještaj, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, utvrđeno je da je Demokratska obiteljska stranka prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaji ukazuju da je Demokratska obiteljska stranka u 2017. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju finansijskog izvještaja Demokratske obiteljske stranke za 2017. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka. Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, Demokratska obiteljska stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	00,00
II	Ostali prihodi i drugo	220,00	100,00
	Izvori finansiranja (I+II)	220,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 238,00 KM.¹

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Demokratska obiteljska stranka. Skraćeni naziv stranke je DOS.

Demokratska obiteljska stranka je registrovana kod Općinskog suda u Livnu, Rješenjem broj: 068-0-F1-14-000-001 od 06.02.2014. godine.

Sjedište političke stranke je u Tomislavgradu, ulica Kralja Zvonimira bb.

Lice ovlašćeno za zastupanje stranke u 2017. godini je Marko Bagarić.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2017. godinu nije navedeno u finansijskom izvještaju.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Demokratska obiteljska stranka nema niže nivoe organizovanja.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Demokratske obiteljske stranke za 2017. godinu.

¹ U završnom računu stranke, bilansu uspjeha ukupni rashodi evidentirani u iznosu od 255,00 KM, dok prihodi nisu evidentirani.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Demokratska obiteljska stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Obim revizije finansijskog izvještaja Demokratske obiteljske stranke, koji obuhvata kontrolu finansijske dokumentacije i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, je bio ograničen iz razloga što stranka revizorima nije omogućila uvid u izvode sa svog transakcijskog računa, niti bruto bilans i glavnu knjigu sa analitičkim evidencijama u periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu godišnjih finansijskih izvještaja Demokratske obiteljske stranke od 2014. do 2016. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske obiteljske stranke sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da prijavljuje nenovčane donacije u finansijskom izvještaju, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi evidencije o prihodima i rashodima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da na zahtjev Centralne izborne komisije BiH dostavlja druge izvještaje i dokumentaciju koja se traži od političke stranke.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2017. godinu, utvrđeno je da Demokratska obiteljska stranka nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1 NALAZI

a) Demokratska obiteljska stranka prekršila je odredbu člana 5. stav (4)² Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Demokratska obiteljska stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala nenovčanu donaciju po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora i nije izdala potvrdu o donaciji pravnog lica u skladu sa odredbom člana 6. stav (1) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u Potvrdu o dodijeli na korištenje poslovnog prostora bez naknade, utvrđeno je da je stranka koristila poslovni prostor u vlasništvu pravnog lica „Mozaic“ d.o.o. Tomislavgrad, bez plaćanja zakupnine³.

Demokratska obiteljska stranka je korištenjem poslovnih prostora bez plaćanja zakupnine ostvarila nenovčanu donaciju, koju je u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka- u daljnjem tekstu: Pravilnik i Zakonom o finansiranju političkih stranaka imala

² Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašćeno lice u političkoj partiji uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke partije najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

³ Potvrda pravnog lica „Mozaic“ d.o.o. Tomislavgrad od 20.12.2016.godine, kojom se daje saglasnost političkoj stranci da može koristiti poslovni prostor bez naknade.

obavezu da evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2017. godinu.

b) Demokratska obiteljska stranka prekršila je odredbe člana 11. stav (1)⁴ i odredbe člana 12. stav (1)⁵, (4)⁶ i (5)⁷ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Demokratska obiteljska stranka nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, nije dostavila godišnji finansijski izvještaj u zakonom propisanom roku, nije dostavila dodatnu dokumentaciju, niti je godišnji finansijski izvještaj popunila u skladu sa odredbama Pravilnika, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Demokratska obiteljska stranka je godišnji finansijski izvještaj podnijela u elektronskoj formi putem aplikacije „FI CIK BiH”, koju je razvila Centralna izborna komisija BiH, nakon zakonom propisanog roka, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Naime, stranka je godišnji finansijski izvještaj za 2017. godinu dostavila Centralnoj izornoj komisiji BiH, nekompletan u pisanoj formi⁸, dana 09.04.2017. godine. Centralna izborna komisija BiH je dana 08.05.2017. godine uputila političkoj stranci Urgenciju da podnose godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu putem aplikacije „FI CIK BiH”.

Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da je stranka godišnji finansijski izvještaj sa svim obrascima podnijela u elektronskoj formi putem aplikacije „FI CIK BiH” dana 23.05.2018. godine, te odštampane obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu dostavila Centralnoj izornoj komisiji BiH dana 01.06.2018. godine.

- (2) Stranka je na obrascu 3 (izvori finansiranja) finansijskog izvještaja iskazala ukupne prihode u iznosu od 220,00 KM, a odnose se na ostale prihode. U završnom računu-bilansu uspjeha stranka nije evidentirala da je ostvarila prihode.

Stranka je dostavila dva ugovora o pozajmicama u ukupnom iznosu od 220,00 KM.⁹ Navedene pozajmice stranka je u finansijskom izvještaju pogrešno iskazala kao ostali prihod stranke, odnosno iskazala je prihode koje nije ostvarila, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (1) i (4) Zakona i odredbe člana 13. Pravilnika.

- (3) Stranka u godišnjem finansijskom izvještaja nije iskazala nenovčane donacije po osnovu korištenja poslovnih prostora u vlasništvu pravnog lica, bez naknade, niti je iskazala troškove zakupa, čime je prekršila odredbe člana 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

- (4) Na obrascu 5 (obaveze političke stranke) Demokratska obiteljska stranka nije iskazala da je imala obaveza na dan 31.12.2017. godine. Kako je stranka tokom obavljanja revizije dostavila Ugovore o pozajmici od strane fizičkog lica, u ukupnom iznosu od 220,00 KM, te ih nije iskazala na pomenutom obrascu, utvrđeno je da stranka nije postupila u skladu sa odredbama člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 24. Pravilnika.

- (5) Dana 03.10.2018. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je Demokratskoj obiteljskoj stranci uputila Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2017. godinu, kojim

⁴ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

⁵ Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁶ Do 31.03. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

⁷ Sva lica su dužna da podnesu izvještaj moraju da podnesu i dodatne izvještaje koje Centralna izborna komisija BiH zatraži.

⁸ Prvobitno dostavljeni samo obrasci: 1, 1.1,2,3 i Prilog uz obrazac 3.

⁹ Ugovor o pozajmici Bagarić Marka, broj: 01/17 na iznos od 150,00 KM i Ugovor, broj: 02/17 na iznos pozajmice 70,00 KM.

je od stranke traženo da dostavi: Bruto bilans stranke na dan 31.12.2017. godine, Glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama stranke za period 01.01.-31.12.2017. godine, dokumentaciju o korištenju poslovnih prostora u 2017. godini (dokaze o vlasništvu nad nekretninama, ugovore o zakupu, odluke ili izjave), dokumentaciju vezanu za ostale prihode i kopiju izvoda sa transakcijskog računa stranke broj: 161000114390074 otvorenog kod Raiffeisen banke za period 01.01.-31.12.2017. godine.

U ostavljenom roku stranka nije postupila po zahtjevu, odnosno nije dostavila traženu dodatnu dokumentaciju pa joj je dana 30.10.2018. godine upućena urgencija da u roku od sedam dana dostavi istu. Stranka ni nakon primljene urgencije nije dostavila traženu dokumentaciju¹⁰.

Kako politička stranka nije dostavila navedenu traženu dokumentaciju, najavljena joj je revizija finansijskog izvještaja za 2017. godinu u prostorijama stranke, koja je obavljena dana 11.04.2019. godine u Tomislavgradu.

Tom prilikom usmeno je dogovoreno sa predsjednikom stranke Markom Bagarićem, da u što kraćem roku Službi za reviziju dostavi dokumentaciju koja revizorima nije predočena tokom obavljanja revizije u prostorijama stranke, i to: izvode banke sa transakcijskog računa stranke, bruto bilans i glavnu knjigu sa analitičkim evidencijama.

Ni nakon usmenog obećanja predsjednika, stranka nije dostavila traženu dokumentaciju, čime je ograničila djelokrug revizije, te prekršila i odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Demokratskoj obiteljskoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje dostavlja u zakonom propisanom roku,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da dostavlja i drugu traženu dokumentaciju po zahtjevu Centralne izborne komisije BiH.*

KOMENTAR

Demokratska obiteljska stranka nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu.

Revizor

Nevenko Andan

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Hasida Gušić

¹⁰ Stranka je urgenciju primila 06.11.2018. godine.